

Zagovornik je skušal sodišče prepričati, da poklicni gasilec v trenutku, ko je požar podtaknil, nemara ni bil čisto "pri ta pravi", to je upoštevalo kot olajševalno okolnost, pa ga vendar zadržalo za eno leto v ječo.

AMERIŠKA DOMOVINA
 6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:
 \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
 \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 7 Tuesday, Jan. 11, 1966

Anglija in Afrika

Anglija je po zadnji svetovni vojni dala neodvisnost večini svojih kolonij. Ni se hotela boriti za nekdanjo slavo in moč, ker je bila politično, gospodarsko in vojaško prešlaba za tak posel. Morala se je pomiriti z usodo, da reši na eni strani svoje investicije, na drugi strani pa ohrani z novimi državami tako dobre zveze, da se ne bi umaknile z londonskega finančnega trga. Ako bi bile to storile, bi morala Anglija v nekaj letih plačati vse svoje vojne dolgove in s tem uničiti tudi doma temelje svojega gospodarstva.

Seveda ni imela zmeraj srečne roke, navadno ne po svoji krivdi. Če pa pogledamo na njene današnje odnose z njenimi nekdanjimi kolonijami, moramo priznati, da so dobri, čeprav ne zmeraj idealni. Spora med nekdanjima kolonijama Pakistanom in Indijo na primer še do danes ni mogla spraviti s sveta.

Ima pa še zmeraj nekaj ostankov svojega kolonijalnega sistema, ki po velikosti in pomenu niso ravno važni ne za Anglijo ne za mednarodno politiko, pa so vendar to postali po sili razmer. Mislimo na njene interese v južni in vzhodni Aziji in Afriki. V Aziji hoče likvidirati svojo posest v sporazumu z Ameriko, ki ima tam trenutno še več interesov kot ona sama. Likvidacija se vrši počasi radi vojne v Vietnamu in očitno imperialistične politike rdeče Kitajske. V Londonu gojijo še zmeraj tiho upanje, da bo kitajski komunizem šel po isti poti kot ruski, akoravno sta si trenutno v laseh. Počakati je treba, da izgineta iz politike Mao in njegov rod. Novi kitajski rod bo pa drugačen, to prizna celo sam Mao, ki je v skrbah, da njegovi nasledniki ne bodo tako razumeli vseh pridobitev in ciljev komunistične politike kot on. Angleška zunanja politika v Aziji da mnogo na mnenje tovariša Mao-ja, akoravno to ni nikjer napisano. V Aziji se torej Angliji nikamor ne mudi, zato pa je precej nepričakovano v zadregi v Afriki.

London se ne more pritožiti, da mu nasledniki v njegovih nekdanjih kolonijah delajo preveč sitnosti. Še celo novi levičarski politiki v afriških republikah nočejo svojih stikov z Londonom popolnoma pretrgati. Rohnijo sicer proti "kolonijalizmu in imperializmu evropskega kova", toda praktičnih posledic ne izvajajo. Kar je pa tam še ostalo v sklopu angleškega imperija, pomeni glavobol za london-ske vlade, konservativne in delavske.

Največ preglavic dela trenutno Angliji rodezijska kriza, ki je spravila angleško vlado kar v več precepov in istem trenutku. London smatra sedanjo rodezijsko vlado za uporniško, pa vendar noče proti njej nastopiti s silo. Silo bi morda še nabrala, toda politika ji tako taktiko odsvetuje. Ako bi nastopila s silo, bi razburila vse Angleže doma in po svetu. Med belimi priseljenci v Rodeziji in Angleži je še zmeraj toliko krvnih, prijateljskih in narodnih vezi, da jim je zopern vsak "bratomorni" boj v Rodeziji. Na drugi strani pa zahtevajo prav to vse afriške republike, med njimi tudi tiste, ki so bile nekdanje angleške kolonije. Ker jim London noče ustreči, je London trenutno sprt z vso Afriko, česar še pred dobrim pol letom ni nihče predvidel. London-ska vlada kliče, kot zmeraj v težavnih razmerah, čas na pomoč, med tem pa pritiska na rodezijske "upornike" s sankcijami. Po tej poti ne bo dosegla tega, kar želi. Lahko se pa zgodi, da se bo režim ministrskega predsednika Smitha vsaj toliko omehčal, da bo pri volji za razgovore.

S to možnostjo računajo v Londonu in so zato že tudi povedali, kaj bi radi dosegli s takimi razgovori. Želijo, da bi se bela manjšina sprijaznila z usodo in mislila na čase, ko bo črna večina zavladala v njihovi deželi. Da ji bo takrat lažji obstoj, je treba črno večino vzgojiti za upravo v neodvisni državi. Tega ne zanikajo v načelu niti sedanji rodezijski uporniki. Pravijo samo, da je ta cilj nedosegljiv v doglednem času. V Londonu trdijo, da bi se to dalo doseči s prehodom oblasti v dobi na primer 10 let.

Kot je londonsko stališče kar dobro v luči zdrave pameti, ima pa vendarle eno temno točko. Med črno večino v Rodeziji še nihče ne vidi domačina, ki bi lahko postal voditelj dežele. Tam manjka rodezijskega Kenyatte. Verjetno se že nekje skriva, toda Anglija ga še ni mogla odkriti. To hromi njeno politiko v Rodeziji, to jo sili, da se ji nikamor ne mudi.

To bi bilo lepo, ako ne bi bilo treba računati tudi z drugimi okoliščinami. Kaj bodo na primer rekli na to taktiko voditelja afriških republik, ki se ne odlikujejo ravno s potrpežljivostjo in uvidevnostjo, kar so pokazali na tisti seji ZN, ko je na njej govoril angleški ministrski predsednik Wilson. Akoravno se angleško stališče načeloma ne razlikuje od stališča afriških republik, so vendarle afriški diplomati bojkotirali njegov govor. Razvoju krize med Anglijo in Rodezijo grozi zmeraj nevarnost, da bodo vsaj nekatere afriške republike ponorele in začele akcije, ki bi lahko dale povod za državljansko vojno v Rodeziji.

Tu se pa pojavlja druga nevarnost. V državljanski vojni ne bi bela manjšina v Rodeziji ostala sama, podprla bi

jo Južno-afriška republika, morda tudi Portugalska. V južnem delu Afrike bi lahko nastal požar, ki bi zajel vso Afriko. Kaj naj Anglija takrat napravi? Da bi ji Amerika mogla veliko pomagati, ni verjetno. Vietnam bo še dolgo let našim diplomatom v slabem spominu in jim bo svetoval previdnost. Saj se je Amerika proti svoji volji hudo zapletla v kongoško krizo in je lahko vesela, da je Belgija tam ustvarila vsaj privid miru in reda brez posebnega sodelovanja ameriške politike. Ako pa Anglija ne dobi pomoči od Amerike, ali naj afriški požar prepusti usodi, kar bi čisto gotovo spravilo v nevarnost vse angleške investicije na tem kontinentu in podžagalo par stebrov angleškega gospodarstva.

Anglija je torej v Afriki v hudem precepu. Na eni strani bi rada videla, da bi se rodezijska kriza razvijala počasi, na drugi strani pa bi ravno počasnost lahko sprožila skrite afriške sile, ki bi jih potem nihče ne mogel krotiti, morda niti Amerika, ako bi to želela, pa najbrže ne bo.

Angleška politika v Afriki je torej tipična angleška igra s časom. Skušala bo dve stvari obenem: pritiskati na uporniško rodezijsko vlado počasi in obzirno, na drugi strani pa miriti razburjenje afriške politike. Morata se ji posrečiti oba cilja, da bo v Afriki vladal mir.

BESEDA IZ NARODA

NOVICE OD SV. VIDA

CLEVELAND, O. — Zadnja nedelja, 9. t.m., je bila praznik Svete družine. Pri vseh sv. mašah pri Sv. Vidu smo, kakor lani prvič, tudi letos spet opravili posebno molitev-prošnjo k Sv. družini. Iz nje podajamo tu njen bistveni del:

"O Bog, ki si postavil v svoji božji popolnosti in modrosti in v svoji skrbi za ljudi sv. zakon za ohranjanje človeškega rodu in za vzajemno srečo moža in žene na zemlji in v večnosti, razlij, prosimo, svoj blagoslov na vse družine naše ljube domovine.

Podeli, prosimo, možem našega naroda, ki si jih poklical da sodelujejo pri Tvojem božjem očetovstvu, polno spoznanje zvišenosti in odgovornosti tega svetega poklica!

Podeli, prosimo, vsem ženam naše domovine, da se bodo zares zavedale visokega namena in pomena materinstva ter da bodo trdne v svoji globoki zvestobi in vdanosti do svojih družinskih ognjišč!

Podeli, prosimo, vsem otrokom naše domovine duha ljubezni, spoštovanja in pokorščine!

Naj vlada v srcih vseh teh in v njihovih družinah Kristusov mir, da pridejo, poučeni po vzgledu Svete družine v Tvoje večno prebivališče!"

Osma maša, t.j. tista, ki se začne po novem vidovskem mašnem urniku ob 7.45, je bila posebej namenjena družinam. Udeležile so se je v izredno lepem številu. Med njo so vse skupno prejele sv. obhajilo. To sv. mašo je opravil rev. Jošt Martelanc, ki je po evangeliju zbranim govoril o družinskih lastnostih krščanske družine. Po maši je odšla vsa cerkev v veliko šolsko dvorano, kjer je pripravilo Društvo Najsv. Imena Jezusovega za vse zajtrk. Po zajtrku pa je zbranim govoril (v angleščini) o družini msgr. W. Cosgrove, profesor in duhovni vodja v tukajšnjem škofijem semenišču Boremeum.

Rev. Viktor Cimperman, duhovni vodja vidovskega DNIJ, je teden dni pred to nedeljo poslal vsem družinam udom lepo pismo, napisano v obeh jezikih, v katerem piše med drugim: "Lepo bi bilo, ko bi se vpeljala navada, da bi družine večkrat na leto skupno pristopale k obhajilni mizi, kajti sv. Evharistija je najuspešnejše sredstvo za ohranjanje ljubezni in edinosti v družinskem krogu."

Predavanje gđc. Veronike Levstik

V ponedeljek, 3. t.m., zvečer ob 7. uri smo se v nepričakovano lepem številu zbrali misijonski prijatelji in prijateljice od Sv. Vida — nekaj jih je bilo tudi od drugod — v spodnjih šolskih prostorih. Vidovska Marijina družba nas je bila povabila k skioptičnem predavanju, ki ga je nalašč za nas pripravila gđc. Veronika Levstik, nekdanja

župljanka vidovske fare, sedaj pa že več let lajična misijonska sestra v sosednji Mehiki. Za zadnje božične in novoletne praznike je bila dobila nekaj dopusta. Na počitnicah se je mudila pri svojem dobrem stricu g. Antonu Levstiku, ki živi na 6725 Bonna aveniji. Predavanje — trajalo je uro in pol — je bilo zelo zanimivo. Veseli smo bili tudi tega, ker smo videli na njem veliko število mladih fanov in deklet, ki so s kar vidnim zanimanjem spremljali vsako besedo simpatične in ljubeznive misijonske sestre gđc. Veronike. Spoznali smo pa tudi, kako potrebno in koristno delo opravljajo v današnjih časih svetne sestre-misijonarke v deželah, v katerih vlada pomanjkanje duhovnikov. Naša slovenska s. Veronika deluje na misijonski postaji, pod katere območje spada nad 40.000 katoličanov, katerim pa sta na razpolago samo dva duhovnika. — S. Veroniki hvala; mi pa jo podprimo z molitvijo in, kdor more, tudi z gmotnimi sredstvi!

Mladinski vandalizem v našem okolju

Naslednja novica ni ne lepa ne vzpodbudna, kakor je n. pr. zgornja o s. Veroniki. Gre namreč za pojav mladinskega vandalizma v vedno večjem obsegu tudi na področju našega okolja. Nočem reči, da je pri tem udeležena slovenska mladina, čeprav čisto docela tega tudi ne izključujem. Iz zadnjega časa naj navedem samo nekaj bolj vidnih zunanjih izrazov notranje pokvarjenosti dela sedanje mladine clevelandskega mesta.

Na oglu 62. ceste in St. Clair avenije vidite že nekaj časa lahko, kako so v neki nočni uri, misleč, da jih nihče ne vidi, mladi vandali v vratih javne telefonske govornice razbili dve veliki stekli vrste, kakor jih imamo vdelane pri avtomobilih.

Iste vrste tipi so v neki noči preteklega tedna razbili okno pri neki tukajšnji javni zgradbi nato iz notranjih prostorov odnesli par pisalnih strojev itd. V noči od prejšnje nedelje na ponedeljek smo tisti, ki smo šli v prvi jutranji maši, lahko videli prevrnjen hranilni poštni predal na oglu Addison in Varian ceste.

Če pojdete danes na sprehod na tukajšnje Grdinovo mladinsko igrišče, lahko vidite tam v grmovju za ograjo eno izmed napisnih desk, ki je bila v neki zadnjih noči zbita z električnega droga, na katerem je montiran javni telefon rešilne postaje. Za zaključek tega neprijetnega opisa naj povem še to, da se je nekdo iz vrst teh pokvarjenec nedavno tako zelo spozabil, da je v garaži podstavil razbito steklovinno pod kolesa avtomobila nekoga, ki splošno velja med nami za enega najbolj dobrih prijateljev mladine.

Ni dvoma, da obstaja med nami, ali pa v naši bližnji okolici,

vsaj ena več ali manj organizirana skupina te vrste objestnih mladih vandalov, ki opravljajo ta in čisto gotovo še tudi druga tovrstna dela, ki še niso javna. Prikrivati si vse to bi bilo v našo skupno škodo. Policija s svoje strani skuša s tem v zvezi sicer svoje storiti. Veliko pa ne bo opravila, če tu ne bo storila svoje dolžnosti tudi vsa prizadeta javnost. Prvi pri tem so gotovo starši. Njihova velika dolžnost je med drugim, da vedo, kod hodijo in kaj delajo otroci v nočnih urah. Vsaka zamuda časa v tem pogledu bo v veliko škodo nam vsem!

Vabilo Slovenske šole

Tudi danes bi rad opozoril vse rojake na družabni večer vidovske Slovenske šole, ki ga pripravlja Odbor staršev za zadnjo soboto v tem mesecu, t.j. 29. t.m., zvečer v veliki šolski dvorani. Starši in vsi prijatelji mladine, ne spreglejte tega! Naj nas skrb za dobro vzgojo naših otrok združi ta večer kljub vsemu v eno skrbno in složno slovensko skupnost. Ljubezen do naših otrok bodi tista vez, ki bo di med nami čez vse drugo!

Prijazen obisk ss. dominikank

Za konec današnjih novic še tole poročilo: iz jugovzhodnega dela našega mesta so v četrtek, 6. t.m., prišle k nam na St. Clair na kratek obisk tri prijazne slovenske sestre-dominikanke, ki živijo na 9608 Aetna aveniji, po- učujejo pa na kat. župnijski šoli Rojstva blažene Device Marije (Nativity B.V.M.). Bile so to: s. prednica in obenem šolska upraviteljica John Vianey, s. Catherine Mary in s. Regina Clare. Po človeških letih je prva izmed njih, t.j. s. John Vianey, najmlajša, po položaju pa prva v njihovi sestriki in učiteljski skupnosti. Je to hčerka znanega slovenskega newburškega rojaka g. Franka Schneiderja, o katerem vem, da je polnih 50 let zvesto in navdušeno prepeval na koru pri Sv. Lovrencu, in ki je po zadnji vojski poslal revežem v domovino nešteto paketov, tako da je dobil častni pridevek k svojemu imenu "basist" in "pakist". Na šentlovrenškem koru je pel še za župnikovanja g. Keržeta. — Za sv. Catherine Mary pa vem, da je tudi ona doma pri Sv. Lovrencu, da še je pisala kot dekle Ornik in, da je piscu posebno drago, da je ona tista, ki je za svojo nalogo za dosego Master's Degree obdelala "Zivljenje in delo škofa Friderika Ireneja Baraga". Za s. Regino Clare pa vem, da se je pisala kot dekle Sadar in da je tudi ona posnosna na svoj rodni Sv. Lovrenc, da je rodna sestra g. Schneiderjeve in kot taka teta svoje sedanje s. prednice, odn. šol. upraviteljice, in da je sestrična znane slovenske trgovke na Norwood aveniji, ge. Cimperman, predvsem pa da je dobra vzgojiteljica in učiteljica zaupane ji mladine. Vse ti sestre dobro govore svoj materinji jezik ter so ponosne na to. — Sestre so napravile obisk v cerkvi sv. Vida in seveda tudi v župnišču. V cerkvi so najprej počastile Najsvetejše v tabernaklju, nato pa še pomolile pred božjim Detetom v jaslicah. Mimogrede pa so si ogledale tudi jaslice pri Oblakovih na 6532 St. Clair aveniji. Niso se jih mogle nagledati, tako so jim bile všeč. Oblakov Viktor jih je bil povabil, ta namreč obiskuje zadnje šolsko leto šolo, na kateri poučuje imenovane sestre. Dobrim sestram hvala za prijazen obisk! Bog blagoslovi njihovo delo!

J.S.

Slovenskim upokojevcem na Holmes Avenue

Cleveland, O. — Mesečna seja kluba bo v sredo, 12. januarja 1966, ob dveh popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave. Kakor je bila važna zadnja seja, ko smo obhajali dve zlati poro-

ki, tako bo tudi ta. Na njej bodo podana letna poročila za leto 1965.

Treba je vse ukreniti glede večerje in plesa, ki ga pripravljamo za 6. februar, med drugim tudi razprodati vstopnice, ki jih imamo še na razpolago. Kar bo najbolj važno na tej seji bo, da bomo imeli častno gostinjo, podpredsednico The American Association of Retired Persons Mrs. L. S. Schmitt Sr., zastopnico milijonske organizacije.

Ta nam bo raztolmačila to organizacijo in kako lahko kot skupina stopimo vanjo ter koliko bi nam koristilo, da nekaj dobimo, kar sami, ki smo tako maloštevilni, ne zmoremo. Mrs. Schmitt je odlična govornica in upam, da jo bo vsak rad poslušal. Jaz sem jo slišal že dvakrat v Lake Shore hotelu v Lakewoodu (14. dec. 1965 in 4. jan. letos). Na zadnji seji je bil tudi direktor Mr. David Jeffreys iz Washingtona, mlad energičen govornik, ki potuje po vseh 50 državah Unije.

Obakrat je bila povabljenata tudi moja žena, ker je ena članarina \$2 na leto za oba kot za posameznike. Dne 14. decembra se je udeležil tudi naš podpredsednik William Kennick, ki je vedel mnogo povedati. Naj omenim še to, kar se bo zdelo morda nekaterim našim članom smešno: Na teh dveh sejah, kjer je bilo okrog 500 ljudi, večinoma intelektualci, trgovci in industrijci, zdravniki, advokati in profesorji, je bila najprej večerja. Nihče ni pričel jesti, dokler nismo vsi naglas molili. Ko je bila seja zaključena, smo zopet vsi naglas molili. Nihče ni preje odšel. Pri nas pa še enega očenaša ne zmolimo, ko gremo kropit umrlega člana. (Samo prazne fraze.) Enega predsednika naših klubov sem slišal, ko je rekel, da bo to uredil.

Na seji in južini, ki je trajala od 11. dopoldne pa do 3.30 popoldne 4. januarja v Lake Shore hotelu v Lakewoodu, je bilo navzočih pet županov: lakewoodski bivši in sedanji, župani iz Rocky Riverja, Avon Lake, Bay Village in Westlake. (V tukajšnjem angleškem listu Plain Dealer je bila slika.)

Na našo sejo so povabljeni tudi odbori drugih naših klubov iz Clevelanda in Euclida. So obljubili da pridejo, da bodo slišali, kaj bo Mrs. Schmitt povedala. Le pridite vsi, bo nekaj zamivega.

Vstopnice za večerjo in zabavo 6. februarja 1966 so po \$1.50 za odrasle in po 75c za otroke. So že naprodaj pri predsedniku, tajniku, blagajniku in nekaterih drugih članih kluba, na St. Clairju pa v pot. pisarni A. Kollander.

Na svidenje na seji!
 John Trček, taj.

Sošolcu Lipuščku v spomin

Stockton, Calif. — Naj mi bo dovoljeno, da se v imenu vseh "Trnovčanov", naseljenih po raznih državah Severne Amerike, ki smo poznali pokojnega Janeza, na tem mestu od pokojnika poslovim.

Majhen je naš narod, trden in zrel v preizkušnjah, pa vendar tako velik v ljubezni in kulturi.

Daleč je pomaknjena mladost v koledarskih letih, da so mi osiveli lasje, le spomin na sošolca mi je topel in prijeten. Na "Prulah" so tehtali najino učnost, v tej šoli se je odločevala usoda prihodnosti. Preriva je po cesti, kot se pač ponaša dorašujoča mladina, sva hodila dvakrat na dan, pa so bili redki dnevi, da nas ni razveseljevala naša prelepa slovenska pesem. Ze takrat mu je bilo prerokovano, da ga je Vsemogočni obdaroval z neprecenljivo vrednoto — toplim in junaškim tenorjem.

Leta so se dvigala, Janez je kazal vedno večje zanimanje in talent v petju. Povsod smo ga našli, v šolskem zboru, na cerkvenem koru, v prosvetnem

društvu in v našem fantovskem trnovskem oktetu, kjer sva v dnevnih sanjah kovala lepšo pot v vrednoto slovenskih popevk.

Ni bilo skoro večera, da ni pod tem ali onim oknom donela podkornica. Vsak večer sva imela čas, da sva z ostalimi tovariši žrtvovala ure za boljši napredek katoliškega prosvetnega odra in dela. In nepozabne ure, v katerih sva spoznala načela socijalne pravičnosti in njih dela. Vse to in še mnogo več je naš trnovski Janez Lipušček žrtvoval za napredek katoliške skupnosti, za boljšo bodočnost svojemu ljubljenu narodu.

Letna vročina naju je peljala na vodo "Malega Grabna", po tisti dolgi, ozki poti skozi murve. Kdo poje, nihče ni vprašal, vsakdo je vedel, da so Trnovčani, da so to katoliški fantje in da Janeza nikjer ne manjka. Vseli smo se vračali domov po cesti pa se je preko polja glasila tista lepa in nepozabna: "Slovenski smo fantje iz Trnov'ga doma..."

Vojna vihra nas je odcepila, pa mi je oče pisal, skupaj sva v gledališču z Janezom, lepo te pozdravi... Prijetno mi je bilo, ponosen sem bil nanj, na njegovo neprecenljivo sposobnost, na njegov tenor...

Danes Janeza ni, je pa spomin, ne samo prijateljski, pač pa še mnogo več. Le eno mi zveni v ušesih, njegov glas, ki prihaja s posnemalnega traka slovenskih pesmi Okteta. To bo trajan spomin, topla misel in dokaz, da je vrednota daru, ki mu ga je naklonil Vsemogočni, ostala v arhivih po vseh delih sveta. Počivaj v miru, sošolec in prijatelj, tenor premgnoh zborov in pevskih skupin in mrtvi član slovenske Opere v Ljubljani! Molitev Te bo spremljala v tolažbo žalujočemu bratu, beguncu v Argentini in ostalim domačinom v prelepi slovenski zemlji.

Trnovčan Maks Simončič

IZ NAŠIH VRST

Brooklyn, N.Y. — Spoštovani! Videla sem Vašo objavo, da se bo naročnina podražila in da 'klor plača pred 1. januarjem, velja še stara cena. Zato Vam priloženo pošiljam denarno nakaznico za eno leto.

Brez Ameriške Domovine res ne bi mogla več biti, tako mi je priljubljena. Popolnoma razumem Vaš položaj, saj se iz dneva v dan vse draži, koliko so se podražile življenjske potrebščine. Jaz bom na list naročena, dokler bom živeła.

Zelim Vam, Mrs. Debevec, in vsemu osebju zdravo in blagoslova polno novo leto 1966 in vse skupaj lepo pozdravljam! S spoštovanjem

Helen Pellich

Oregon City, Ore. — Spoštovano uredništvo! Pošiljam Vam denarno nakaznico za obnovev naročnine. List že veliko let z veseljem prebiram. Najbolj me zanimajo povesti in dopisi rojakov. Res, vsak dan težko čakam Vaš list.

Vsem pri uredništvu in upravi, vsem bralcem Ameriške Domovine voščim srečno in veselo novo leto 1966.

Mary Polajnar

Pittsburgh, Pa. — Cenjeno uredništvo! Priloženo Vam pošiljam za obnovev moje naročnine. Ob novem letu imam srčno željo, da bi moj mili slovenski narod napredoval v vseh ozirih, da bi naš slovenski dnevnik Ameriška Domovina še mnogo let lahko zahajal v ameriške slovenske domove in slovenske domove po vsem svetu. Jaz ostanem listu zvest do konca, čeprav bom v novem letu 1966 dopolnil že 90 let. Upam, da boste lahko prebrali mojo slabo pisavo, veste sem res že v letih. Bog Vas blagoslovi!

John Boyance

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Pismo ob novem letu

TORONTO, na Novega leta dan 1966. Sam sem s svojimi mislimi in pred mano nastaja tole pismo. Komu naj bo naslovljeno? Slovencem v Torontu? V Kanadi ali mogoče še o nim v Združenih državah? Ne! Samo tistemu, ki bo te vrstice bral, pa naj bo bralec iz Kanade, Argentine, Avstralije ali naj jih dobi pred oči kdo celo v Sloveniji. Naj se zgodi to v enem tednu potem, ko so bile napisane, po enem mesecu ali kdajkoli. Kraj, kjer bo pismo pristalo, ni važen; čas tudi ne. Važno pa je, da napisano prihaja iz srca, ki slovensko čuti; iz srca, ki nad dobroto bralca ni obupalo. Kdor bo tem besedam žrtvoval svoj čas, jim bo vsaj skušal dati tudi življenje.

Srečno novo leto si voščiva dragi bralec; polno blagoslova naj se razlije nate v leto 1966; pa ne samo nate, tudi na tvoje delo, ki naj bo blagoslov okolici ter naj osrečuje sosedo in družbo, kamor zahajaš. Razlije naj se po tebi, iz tebe in zaradi tebe.

Kako bo veliki svet ocenjeval in ocenil leto 1966, ni odvisno od mene, ki to pišem, in ne od tebe, ki bereš. Zdi se nama, da je izven najinega vpliva, ali bo svet letos plaval v sreči ali bo svet letos plaval v nesreči. O tem, da bodo odločale druge sile. Toda, kdo pa je veliki svet? To so vendar mnogi milijoni ljudi, ki so kakor midva. Eni imajo več znanja, drugi manj; eni odločajo o mnogih bolj važnih zadevah kot midva, drugi o nekoliko manj važnih. Odločitve vseh pa oblikujejo svet, ga vodijo v srečo ali pa pehajo v nesrečo. Torej tudi midva končno le soodločava ali bo leto 1966 srečno ali ne. Najina udeležba je sicer zelo majhna, zraven sva pa le.

Vsakdo se nešteto krat na dan odloča, tudi midva. Od teh odločitev vseh ljudi je odvisen razvoj in sreča sveta. Odločitve pa so sadovi razuma in src, so narejene na podlagi znanja in poznanja; ločitve so porojene iz ljubezni ali pa so izrodek sovraštva. V vsakem primeru pa niso omejene samo name ali nate, imajo vpliv tudi na druge, ustvarjajo razmere, zaradi katerih boš ti in bo sosed, bo odbor in članstvo, bo sosesčina in skupnost, narod, država in svet srečen ali nesrečen. Torej bova le tudi midva imela pri tem besedo, ali bo leto 1966 bolj ali

manj srečno, bolj ali manj nesrečno.

Neka mednarodna človekoljubna ustanova je letos pošljala resnično lepe božične karte. Napis na zunanji strani je prabil: "Gospod, napravi me za orodje miru!" V notranjosti pa je bila natisnjena molitev sv. Frančiška. "... da bi sejal ljubezen, kjer vlada sovraštvo, odpustanje, kjer se delajo krivice, vero, kjer se vriva dum, upanje, kjer razjeda obup, luč, kjer se širi tema, da bi sejal veselje, kjer je žalost..."

Dragi bralec, kaj ko bi se oklenila te molitve še ti in jaz, ali če hočeš: jaz in ti! Samo jaz in ti, brez pozivov na široko javnost, brez pridiganja drugim, bi postala orodje pravega miru: orodje, ki neustrašeno brani resnico in zagovarja pravico; orodje, ki krivice ne povračuje z zlitvijo; orodje, ki svobodno razpravlja o različnih idejah; orodje, ki za pravičnino stvar zna tudi trpeti; orodje, ki ne cepeta in ne kriči in ne grozi; orodje, ki ne razdira, temveč samo gradi. Tako bi ob Frančiškovi molitvi kot ob vsakodnevni hrani postajala močna. Svoboda bi nama ne bila v zasmeh in pogubo, temveč bi se v njej krepila za dni, ki naju bodo potrebovali močne, prežete z lučjo in v vsem hudem utrjene. "Gospod, naredi naju za orodje Tvojega miru!" in leto 1966 bo srečnejše...

P. M.

Mnogo lepega branja

NEVIDNA FRONTA, spomini slovenskega polkovnika Vladimira Vauhnikarja. O knjigi je Ameriška Domovina že pisala. Kdor bo knjigo, ki je zelo obširna, prebral bo rad pritril vsemu, kar je bilo do sedaj o knjigi dobrega in lepega napisano. Nekaj izvodov knjig je še na razpolago v Slovenski pisarni. Cena vezani knjigi \$5.50, broširani \$4.50. Naročniki po pošti naj priložijo poštuno posebej.

MEDDOBJE, letnik IX., št. 1-3. Prve tri številke tega letnika so narasle v celo knjigo, ki obsega 200 strani in stane \$4. V tem zvezku Meddobja objavlja A. Geržinek svoje predavanje o "Inteligenci in družbi". Vinko Brumen piše o filozofu Vebru ter o politiki in politikih, kjer obravnava zlasti dr. Janeza E. Kreka. Ruda Jurčec pa v svojem "Post Scriptum" odgovarja kritikom njegove knjige "Skozi luči in sence". To je samo glavna vsebina te naše revije, ki se

na mnogih straneh res krasno bere.

KRST PRI SAVICI - V drobni knjižici je drama zasnovana na istoimenskem Prešernovem epu in njega osrednjih verzih. Dramo je pripravil Zorko Simčič.

Uprava Slovenske pisarne
618 Manning Ave.
Toronto 4, Ont.

Bil je čas okrog božiča

Pričakovanje božičnih praznikov je veliko in težko. So res najlepši čas sredi dolgočasne zime. In ker so lep čar, zato tako hitro minejo.

Letos je bilo opaziti, da je božičnim praznikom gorelo več in lepših luči po cestah, na hišah in okrog njih. Tudi trgovci so dobili večji delež božičnih "dobrot" kot prejšnja leta. Ali je bilo zato tudi v ljudeh več božičnega pravega duha? Težko bi bilo temu pritrditi.

Slovenci v Torontu smo imeli tri polnočnice. Res veliko nas je bilo: na Manningu v cerkvi in dvorani in na Brown's Line. Polnočnica je za vernega človeka doživljaje, ki gre z njim, kamor koli ga že zanese reka življenja. Nočno deževje na Sveti večer je kazilo razpoloženje. Toda, kot da bi bilo vremenu žal za to mokro nezgodo, je Svetemu dnevu že naklonilo belo snežno odejo.

Sveti štefan — bil je prvi, ki je bil zato kamenjan, ker je bil kristjan — a je njegov god praznik veselice. Kako težko nasprotje. Letos je ta god padel na nedeljo, kar je bilo v napotje mnogim veselicam, ki se brez alkohola ne morejo razviti. Zato so "štefanovanje" — ubogi mučenec, kako smo zmaličili vsebino njegove smrti — ponekod prenesli na ponedeljek, ki je bil letos tudi dela prost dan. Tudi v Slovenskem domu na Pape Ave. se je ta dan zbrala prijetna družba.

Čas med Božičem in Novim letom je veliko krajši kot med Novim letom in Božičem; toliko, da se ljudje pripravijo na silvestrovanje, to je tisti večer, ko hitijo, da nadoknadijo v veselju in pijači ter plesu, kar so zamudili v preteklih 364 dneh. "Potreba" po vsem tem je ta večer tako velika, da tako rekoč nihče ne misli na "Boglonaj". Tudi silvestrovali so Slovenci v Torontu na treh krajih: na vzhodu v Slovenskem domu na Pape Ave., v sredini v cerkveni dvorani na Manning Ave., na zapadu v dvorani Brezmadžne na Brown's Line. Poleg silvestrovanj je bilo letos še novoletno slavlje, ki ga je organiziral cerkveni odbor pri Mariji Pomagaj.

NOVOLETNA VOŠČILA — Kakor ob koncu leta ljudje radi pozabljajo na zahvalo, tako na dan Novega leta na vso moč hitijo z voščili za srečno leto, ki so ga nastopili. Lepa navada so ta voščila; vsaj v tistih trenutkih mogoče kdo pozabi na razprtije.

Ljudje, ki stojijo "na vrhu" na Novega leta dan, sprejemajo čestitke, ki niso "na vrhu". V Torontu je sprejel moščila ontarijski podguverner W. E. Rowe v vladni palači. K njemu so prihiteli predstavniki cerkva, vojske, strank, sodišč, krajevnih oblasti in narodnostnih skupin. Med temi je bil tudi zastopnik Slovencev. Po uradnem predstavljanju in rokovanju je bil v vladni palači prigrižek. Za kones se je podguverner še slikal s predstavniki narodnostnih skupin.

Leto 1966 se je začelo v morju dobrih želja in ob krasnem sončnem vremenu. Oboje je napravilo optimistično razpoloženje. Bog daj, da bi v znamenju jagnjeta minevali še ostali dnevi leta.

Odprije in blagoslovitev Slovenskega doma

Mnogo drobnih novic je že proniknilo v slovensko javnost o novem Domu in to v dobi enega do dveh let nazaj, ko so kupovali stavbo in jo preurejali v Slovenski dom.

Slovenski ljudje so te novice sprejemali na različne načine. Eni z velikim veseljem; zlasti tisti, ki so idejo o Domu že zdavnaj zagovarjali in so za njeno realizacijo prispevali prve tisočake. Drugi so mirno stali ob strani, čakajoč, kdaj jih bo kdo pritegnil bližje k stvari, ki se jim ni zdel napačna. Seveda so pa tudi nekateri poskušali stvar ignorirati, a je Dom kljub temu nastajal in postal biser Slovenskih domov.

Skratka: ko je ideja o Slovenskem domu v Torontu dobila otipljivo obliko v podobi sten, strehe, tal, prostorov, so Slovenci to dejstvo sprejeli z mirnostjo. V tej mirnosti se je utrjevalo prepričanje, da *lasten Dom slovenski stvari v svobodi more samo koristiti*.

Povpraševanju, kdaj bo Dom dokončan, slovesno odprt in blagoslovljen, bo tole novica naredila konec. Ta lep dan, ki bo za vse svobodoljubne Slovence v Torontu narodni praznik, bo v soboto, dne 29. januarja 1966. Ta dan naj bi gotovo vse druge prireditve in veselice odpadle. Slovesnosti se bodo začele ob 7h zvečer, ko bo župnik fare Marije Pomagaj preč. g. A. Prebil, CM., Dom slovesno blagoslovil. Po blagoslovu bo banket, nato pa pozdrav častnih gostov in slavnostni govor. Temu delu bo sledila zabava.

Ta večer naj bi se zbralo v Domu res vse, kar prostori Doma sploh morejo sprejeti: vsa slovenska plemenitost, ves slovenski idealizem in vsa slovenska dobra volja iz velikega Toronta in okolice. Prepričan sem, da je vsega tega med nami še toliko, da bo Dom premajhen. Zunaj Doma bo dovolj prostora, da bomo tam pustili vse, kar slovenstvu in slovenskemu imenu ne služi. Vse, kar mu čast jemlje, in vse, kar njegovo rast uničuje, bomo pustili izven sten Slovenskega doma.

Vstopnice za ta večer se dobijo pri vseh odbornikih društva "Slovenski dom", zlasti pa še pri sledečih: na vzhodu Toronta pri predsedniku g. Dolencu T.: WA 1-2053; v sredi mesta pri blagajniku g. A. Ponikvarju ml. LE 1-8475; na zapadni strani pri podpredsedniku g. I. Marnu st. 259-0521; na severu pri tajniku g. dr. P. Klopčiču, HU 8-7837.

Na svidenje! P. M.

"Moose" banket

TORONTO, Ont. — Tradicionalni "Moose Banket", katerega prireja vsako leto Slovenska telovadna zveza, bo letos v soboto, 22. januarja, ob 7.30 zvečer v novem Slovenskem domu na 864 Pape Ave.

Gospa Hacetova, kuharica nekdanjega grofa Windischgratza, bo pripravila okusno "musjo" in kurjo pečenko, preskrbljeno bo tudi za pecivo in alkoholno pijačo. Igra "Slavček" orkester. Vstopnice se dobe v predprodaji pri F. Arharju in F. Grmeku, gredo pa hitro od rok, zato pohitite.

Sporočamo pa vsem zainteresiranim, da stane letno članstvo, ki ga pobira Slovenski dom, \$1 na leto, član pa lahko pripelje s seboj enega gosta.

Božična čajanka društva STZ je bila lepo obiskana. Filme o nastopih STZ v Genavi in v cerkveni dvorani za Boltonom, je posnel Stane Vovk, videli smo tudi nekaj lepih slik z lovske farne v Bancroftu in nekaj

scen z visokega severa, iz koč v Elk Lake.

Smučarske filme je posnela Lili Abulnar na zadnjih dveh tekmah v Bancroftu. Olimpijski filmi, kateri so nam pričarali svetovno telovadno elito v Tokiu, so bili odlični. Poleg Rusov in Japoncev smo videli tudi Mi-

Odmevi iz prerije

LETHBRIDGE, Alta. — Ko sem se poslednjič oglašil z nekaj vrsticami, so nam vremenske nepravilnosti grenile dneve. Zetev je bila v polnem zamahu, ko so nas obiskali nepričakovani in nezaželeni snežni viharji, z zameti itd. Več dni je snežilo, dokler nam 25. september ni nasul v dopoldnevu do 6 palcev snega in povsem polegel in ustavil zetje... za nekaj tednov. Drevje v polnem zelenju, žita dozorela, sladkorna pesa pred puljenjem, vse pa pod odejo mokrega snega. Na srečo se je po tednih vreme uneslo in kmetovalcem je uspelo pospraviti žito, ki je sicer izgubilo na kvaliteti in tudi količinsko, garati pa so morali noč in dan v bojazni, da nas obišče kaka prezgodnja zmrzlina. Pozneje smo imeli prav lepo in suho jesen, celo vetra komaj za omembo.

December je začel s pravimi zimskimi zamahi. Snega nam je nasulo in mraz je drugoval obiskom snega. Sredi decembra smo dobili toplo odjugo, sneg je zlizalo v luže in čmokuro in nekaj dni pred Božičem se je osušilo, tako da smo imeli spet prašno, ne bel, Božič... Prav za božične dni smo dobili nekaj mernikov mraza, ki se ga vse doslej še nismo otresli in nam poriva živo srebro globoko pod ničlo. V pobožičnih dneh je tudi snežilo, tako da je bil prehod v novo leto po belih poteh.

Najslabše je zadelo sosednjo Britsko Kolumbijo, kjer je naspalo v in po božičnih dneh snega do 2 in več čevljev zvrhno, celo tam, kjer sneg le redko vidi. Seve so snežni obiski povzročili kup težav, zamete, zastoj prometa, številne prometne nesreče in izgubo človeških življenj. In milijone škode in stroškov.

Vkljub vsem vremenskim nevarnostim pa čitamo v končolletnih poročilih o procvitu in dobičkih, in po vseh težavah skoraj neverjetno: letošnji računi pokažejo drugo najboljšje leto v južnoalbertski zgodovini. Poljedelstvo in živinoreja sta najvišji pridobitveni panogi, žita so prinesla nad sto milijonov, živina nad 60 milijonov, sladkorna pesa nad 10, perutninarstvo nad 3 in pol.

Dober lučaj zahodno od Lethbridgea imamo eno največjih in najmodernejših pitališč za govedo. Naenkrat lahko pitajo tam 10,000 glav živine, ki je v glavnem izbranih pasem in daje meso najboljših kvalitet. Živina za zakolj roma od tod predvsem preko meje v Ameriko, za lepe in težke dolarje.

Ena pomembnih industrij se je razvila v zadnjih letih s pridelovanjem krompirja, ki je našel hvalazen in obilen trg tole in po celi Kanadi ter tudi v ino- zemstvu. Res je krompir postal dober in lep, da je največji pridelovalec dobil letos za razstavljene vrste prvenstvo in naslov kralja. Krompirjev kralj sicer, a s polnimi žepi.

Oživilo je tudi premogarstvo, posebno na albertsko in britskokolumbijski meji, kjer so največji še delujoči rudniki. Premoga so izkopali v dveh rudnikih 3 in pol milijona ton, kar je vrglo 16 in pol milijona dolarjev. Večina premoga roma preko

ra Cerarja, njegovo vajo na konoju in tudi njegov padec na bradlji, ki ga je stal olimpijsko prvenstvo. Te filme je vzel osebnost Richard Kihn, kanadski olimpijec ob priliki zadnje olimpijade.

Letos smučarja slabo kaže, dosedaj še ni bilo pravega snega, daši ga je nekaj v Bancroftu.

Telovadba se pa redno vrši vsako sredo ob 7.45 za mladino in ob 9. za člane in članice v Slovenskem domu. Na svidenje! STZ Toronto

ko Pacifika na Japonsko. Ista je obnovila in celo povečala nadaljna naročila, tako da obetajo prihodnja leta ponoven procvit. Obetajo tudi izboljšanje mehanizacije in večjo produkcijo. Več sto novih delavnih moči bo našlo kruha.

Korak izboljšanja v katerikoli stroki prinaša večje izkupičke, dobroti teh pa smo, četudi včasih po drobtinah, deležni vsi.

Kakih posebnih novic iz naše slovenske srede ni poročati. Zdravje se nas je še kar trdno držalo, rojstev nismo imeli, pogrebov tudi ne, se torej držimo trdno kot doma dren. Zbrala sta nas, skoro vse, le dva misijona in delno še družaben večer ob priliki obiska iz domovine. Menda so tole vsi naši zaposleni in v glavnem vsi zdravi. Zdravje in delo pa sta temelja zadovoljnosti. Seve pa ima zadovoljnost različne meje po količinah in željah, te so pa pri vsakem človeku različne.

Gradbena industrija je vidna predvsem v velikih gradnjah in je druga največja v lethbridgejski zgodovini. Vrednost gradenj je združila presegla številko 7 milijonov in pol. (Čez to številko smo bili tudi v letih 1953 in 1958, ko je bil rekord.) Gradnja stanovanjskih hiš je nazadvala, vendar so vsi naši, ki so v glavnem po večini zaposleni v gradbeni stroki, stalno delali.

Po skoro 8 letih načrtov in spreminjanja teh, prerakanj radi velikosti in kraja gradnje, so le pričeli letos graditi prepotrebno stavbo "Kulturno središče", za katerega je bil po umrlem meščanu zapuščen velik znesek v oporoki. Bo to središče velika in nujna pridobitev našemu mestu.

Končujem tole poročilo vpravi v urah proslavljanja starega leta, t. j. leta 1965. Zadovoljno in zdravo je bilo za nas v večini, bolj ali manj donosno za nas vse. Bog daj, da bi nam bilo dano zdravlja in zadovoljstva polno leto 1966. To in še izpolnjenje vseh vaših želja in načrtov vam želi vsem po svetu

Pak

Hanoj hvali pomoč ZSSR

Predsednik vlade Severnega Vietnama je na sprejemu sovjetske delegacije v Hanoju pohvalil pomoč, ki jo daje Sovjetska zveza boju za osvoboditev Vietnama.

TOKIO, Jap. — Predsednik vlade Severnega Vietnama Pham Van Dong je močno povabil sovjetsko pomoč Vietnamu v njegovem boju proti ameriški imperializmu. Ostro je pri tem napadel Združene države, ki hočejo s svojo "mirovno ofenzivo" prikriti svoje dejanske načrte. Premirje bo možno šele, ko bodo Združene države brezpogojno in dokončno ustavile bombardiranje Severnega Vietnama in sprejele znane štiri točke, ki so jih rdeči postavili kot pogoj za razgovore še v lanskem aprilu.

Van Dong je govoril na sprejemu v čast delegaciji Sovjetske zveze, ki je pod vodstvom A. Šelepina prišla sem na uradne razgovore pretekli četrtek preko

Peipinga, kjer se ni ustavila niti za celo uro.

Šelepin je ob tej priložnosti ponovil sovjetsko obljubo po polni podpori Severnemu Vietnamu in zahtevi štirih točk kot pogoja za razgovore o končanju vojne v Vietnamu. Med temi 4 točkami zahteva ena umik čet Združenih držav iz Južnega Vietnama, druga pa sprejem celotnega programa Južnovietnamske Osvobodilne fronte, torej uvedbo komunizma v Južnem Vietnamu.

Van Dong je s svojo hvalo sovjetske pomoči Severnemu Vietnamu javno odgovoril na kitajske obdolžitve, da sovjetska pomoč ni obsežna in da obstoji v glavnem iz neuporabnega, zastarelega orožja.

Wilson šel na konferenco britanske Skupnosti

LONDON, Ang. — V nigerijski prestolici Lagosu se vrši ta teden prva konferenca britanske Skupnosti zunaj Anglije. Anglijo zastopa ministrski predsednik Harold Wilson. Konferenca se udeležuje okoli 20 članic Skupnosti. Čim več jih je iz Afrike, tem bolj je Wilson zadovoljen. Ko je bil zadnjič v Združenih narodih v New Yorku, so ga namreč delegacije bivših angleških kolonij iz Afrike bojkotirale.

Sel je v Lagos, da vidi kaj sedaj mislijo o njegovi politiki glede Rodezije. Rodezija je namreč med glavnimi točkami, ki jih bo konferenca obravnavala. Upajo, da bosta na konferenci manjkali samo Gana in Tanzanija, ker več dasta na komunistične države kot pa na Anglijo.

Človeške kosti

BALTIMORE, Ma. — Človeško okostje je sestavljeno iz okoli 200 kosti, od teh jih je samo v glavi in vratu 74.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

RABIMO prvovrstne Tool & Die mehanike - Press operators delavce. Dobra plača od ure, plačane počitnice in druge ugodnosti. Predstavite se OSEBNO pri:

S. & Z. TOOL & DIE Co. INC.
3180 Berea Rd.-Cleveland 44111 (x)

Ženske dobijo delo

Gospodinja Išče gospodinjstvo za poln ali delni čas, skušena, s priporočili. Dobra plača. Kličite 752-3193 po 5. uri pop. (7)

MALI OGLASI

V najem Opremljeno stanovanje, 3 sobe in kopalnico, oddamo. Vse udobnosti vključene. Kličite UT 1-4330. (x)

Stanovanje v najem 1167 E. 58 St., 4 sobe in kopalnica, v zidanem poslopju. \$45. Vprašajte v stanovanju št. 2. Telefon 431-6911. (9)

Naprodaj Lubasove harmonike naprodaj v dobrem stanju. Kličite MO 2-3572. (8)

Stanovanje oddajo Dve 4-sobni stanovanji oddajo na Norwood Rd. Kličite po 5:30 uri zv. 431-8961. (9)

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. - IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

SKUPINSKA POTOVANJA V SLOVENIJO

SS QUEEN MARY — 23. aprila iz New Yorka s povratkom 28. junija preko Cherbourg. — Cena US \$340. — Vključno vlak do Ljubljane in nazaj US \$393.

SS ARKADIA — 30. aprila iz Montreala s povratkom 30. junija iz Le Havre. — Cena Can. \$337.10. • SS ARKADIA — dne 10. maja iz Evrope in povratek iz Montreala 27. avgusta. (Ugodno za obisk Vaših sorodnikov iz starega kraja.)

ZNIZANE CENE JET ZA 1966 — 21 dni — ali grupne cene: New York - Ljubljana U.S. \$395; Toronto - Ljubljana Can. \$450.

Emigrantska cena: Ljubljana — Toronto Can. \$271. Mi Vam napravimo prošnjo na Immigration, na Jugoslovanski konzulat in Vas seveda točno obvestimo o prihodu Vaših..

NAJEM AVTOMOBILOV: Za leto 1966 smo sklenili zelo ugodne pogodbe v Trstu, Muenchenu, Celovcu in v Ljubljani ter Vam nudimo tozadevno najboljšo postrežbo in tudi najnižje cene. Vsakemu, ki najame avtomobil, preskrbimo brez stroškov še International Driving Licence in ga preskrbimo z avtomobilskimi kartami. Zahtevajte cenik z vsemi podrobnostmi.

Preskrbimo seveda tudi potne liste, vizume, prodajamo tujo valuto, potniške čeke, kovčke. — NOTARSKI POSLI.

World Travel Service Ltd.

WA 2-4161 (tri linije) • 258 COLLEGE ST., TORONTO 2B, ONT.

ENRICA V. HANDEL - MAZZETTI:

Jese in Marija

II.

In koliko so stali brzi sli, ki so prenašali proslina pisma na Dunaj, v Krems, Grosspoppen, Waldenfels! Vrhu tega pa so bili še izdatki za stanu primerno oskrbo ujetega brata.

Sicer pa z vsem tem še ni prav nič dosegel. Zdaj šele pride državni zbor; in če se konča sodba — Bog nas varuj tisočkrat — slabo za ubogega fanta, tedaj bo treba spet plačevati, plačevati, plačevati, da se sodba na Dunaju popravi. — Justitia, pravica je lovača, četudi se imenuje rimsko katoliška; odpira samo bogatino. — Tisoče goldinarjev, če bi jih imel, bi dal za svojega preljubega brata. Tako misli mož in postaja ves mchak; kako je bil mladenič vendar vedno vsem najljubši! Kot majhen kerub petih let je strahoval svoje velike brate... na Janezu Adamu je hihot jahal... Milijone goldinarjev bi

dal Janez Adam in bi rekel: Vrnite mi brata! Pa nima nič več, samo še ta grad!...

Kaj če bi ga prodal... Artstotterju? Temu se zdaj dobro godi, da bi kupil Benetke, če se mu ponudijo — za francosko muciko, Thiroux... Kaj, grad naj zavrže, kjer so se rodili njegovi otroci in kjer mu je umrla žena, pa naj gleda, kako se bo v njem naselila lovača? Ali ni to zoper čast?... Globoko je vzdihnil. Čok v levi je močno zagorel in ugasnil.

Čast, kaj pa je čast? Mojega očeta kri pomeni več.

Na vratih je bilo slišati trkanje s suhim prstom.

"Kdo tu?" se je zdržnil vitez.

Vrata so se odprla. Visok in lesen je vstopil doktor Waldamar.

"Sluga sem gospoda mojega."

Janez Adam se je močno ustrašil, a se naredil popolnoma mirnega. Stopil je obiskovalcu

naproti, mu dal svojo z mrzlim potom pokrito roko ter vprašal: "Ali je kaj posebnega? Pričakoval sem gospoda šele po sodnem dnevu."

Vrata so se odprla še enkrat. Kakor dolga senca se je zmuznil v sobo solicatorator. Waldamar je rekel:

"Gospod vitez, sodni dan je že bil."

Janez Adam je izjecljal: "Jezus — Marija!... Krems?"

"Ne, gospod vitez!..."

Oba sta si pogledala v oči. Vitez je zbledel kakor mrlič.

"Žal, obsodili so ga na smrt."

Janez Adam je zavekal skoraj kakor žival in omahnil.

"Neidlitsch, milostnemu gospodu je slabo!" Podprla sta ga in peljala k stolu.

Sedel je vzdihovaje. Nato je začel jokati kakor otrok. Solicatorator ga je gledal z očmi, ki so se vlažno bliskale. Waldamar je pceložil roko na naslonjalo, ki je kazalo režeče se favno obliče; nagnil je svoje plešasto čelo k vitezju in dejal pohlevno:

"Vaša milost naj kljub temu ne izgubi poguma. Sodbo je izrekel šele zbor. Njegovo Velikanstvo je še ni potrdilo."

"Potrdil jo bo. — Hijene, — ne bodo dali miru, dokler tega ne stori. — Roparje in morilce puste, da hodijo okoli, — ubogi deček mora umreti — za nič in spet za nič."

Droben porogljiv nasmej je zaigral na ustnicah pravoslovca. Poskušen asasinij ni nič! —

"Nič in spet nič, gospod vitez, v tem vam pa ne morem čisto pritrditi!... Res pa je, iz muhe so naredili slona. Gospod vitez prav trdi, da so hijene... Nekateri gospodje res počenajajo tako, dušijo živo pravo in odirajo mrliča po svoji volji."

Janez Adam je dvignil glavo. Oči so mu gorele v upadlem obrazu in glas se mu je tresel v grlu, ko je zaklical divje:

"Odirali so, a vi ste pustili, naj odirajo! Gospod doktor Waldamar, prosim nekoliko pojasnila! Ko sem bil pri vas v Linu, ste se ustili, da mu boste priborili s svojo umetnostjo oprostitev, ne samo poenam arbitrariam, oprostitev, pa če bi bil ubil tri prelate. To so bile vaše besede. Kje, kje je opro-

stitev? Kje je vaša umetnost, ki ji ni primere? Najeti bi bil moral zakonnega pisarja; ta bi bil napravil stvar prav tako dobro ali slabo."

"Moj gospod vitez, niste bili navzočni," je dejal doktor mrzlo, a tako, da je bilo čuti njegovo razburjenje. "Gospod ne ve, kako sem delal in se mučil, ker sicer ne bi govoril takisto. — Neidlitsch," se je obrnil k pisarju, "ti si priča! Ali sem bil ali pa nisem bil v enem tednu devetkrat pri deželnem maršalu, da bi spravil v sodni svet dvoje evangelijskih asesorjev?"

Neidlitsch je prikimal, da je tako, ob tem in vseh naslednjih vprašanjih.

"Ali sem sedel ali pa nisem sedel vse noči do treh, preden sem napisal Št. II. in Duplicam? Ali sem posetil ali pa jih nisem gospode Schwartz, Tittmoningerja in Lassberga pred sodnijsko obravnavo? In ali sem si dal poslati z Dunaja od doktorja Kaiserja za 12 goldinarjev knjig, da jih proučim za sodbo, ali ne?"

"Saj verjamem, vse verjamem," je rekel nesrečni Janez Adam. Na obrazu se mu ni kazala nobena divjost več, marveč samo velika nesreča. "Vse verjamem, sem vam od srca hvaležen. Če bi bilo imelo vaše delo in opravilo," — je obupno sklenil roke — "vsaj nekaj uspeha!"

"Quand Dieu ne venut, fortune ne peut," je odgovoril s prislovico doktor. "Bog ni hotel."

— Kako bi bilo sicer mogoče, da bi mi bilo vse nagajalo, zlasti pa moj gospod klient sam?"

"Nagajal da vam je? Kako pa? — Ne razumem kar nič."

"Najpoprej tako, da je moja skrbno napisano opravičilno vlogo, 24 strani v foliu, delo mnogih noči in dni, komaj prebral, zavrgel in sam napisal eno pro absolutionem, prav za prav — pro condemnationem."

"Bila je mučna stvar," se je oglasil Neidlitsch. Oči so mu začele žareti kakor emajl. "Oblika, slog!" —

"Metafore, antiteze! Res je, bila je imenitna satira na katoliške stavove; a gorje si ujetniku, ki piše satire! Nazadnje je zahteval osvoboditev. In kakšne razloge je navel? Nobenih! Dovolil si je dovtip, da je pregrešno prelihati človeško kri, toda generalni komisar da je bil strupena golazen; kot takega da se je pokazal v Pechlarnu... Zato naj ga — napadalca — oprostijo, ali pa — (logika pa taka!) — naj ga kaznujejo za njegov prestopok s smrtjo. Na vsak način pa se mora dati evangelijskim v Avstriji čim prej liberum exercitium! On da to zahteva! Čudite se, moj gospod?"

"Lahko norce brijeje iz nje-

ga," je dejal užaljeno Janez Adam. "Vi niste evangelijski. — On vpije na glas, kar goltamo mi vsi že desetletja vase... Kot papist tega sploh razumeti ne morete."

"Slabo me sodite," je odvrnil doktor mirno. "Suknja je papistična, srce je evangelijsko. Kot luteranec po prepričanju menim, da se pač morem zamisliti v dušo lutrskega mladeniča. Samo zdi se mi, gospod vitez naj mi oprost, da govorim odkrito, da hoče mladi lutrovec zapovedovati. Mladič je dokaj predrzen."

"Kaj je bila duplika torej tudi predrzna?" je vprašal Janez Adam in se tresel.

"Nisem je videl in deželni svetniki je baje tudi niso brali. Vaša milost pa si lahko predoči, s kakšnimi občutki sem šel spričo takih precedencij k državnemu svetu k sodbi."

"To je bilo včeraj?" je vprašal žalostno vitez in si pulil gumbe.

"Pred včerajšnjim," je odgovoril Waldamar in začel pripovedovati, kakor je hotel že sprva; slabost vitezova ga je bila zmutila. "Državni zbor se je sestal na mestnem sodišču v Dunajski ulici. Pripraviti so morali posebno sobo ad hoc. Gospod deželni maršal je bil predsednik; šest deželnih svetnikov in naša dva evangelijska asesorja iz gornjih političnih stanov so bili navzočni. Ob treh so začeli zborovati, ob štirih so pripeljali kaznjence."

Solicatorator je začel bleščečih se oči govoriti vmes:

"Stal je tam kakor kak knez v svojih verigah, svobodno in ponosno... Sodniki pa so bili videti ob njem kakor osli."

"Cum grano salis treba vzeti!" se je smehljaj odvetnik.

"V verigah!" je zajecjal Janez Adam bolešno.

"Paliativno," je dejal advokat. "Zaradi tega, kar se je bilo zgodilo v Pechlarnu."

"Da, osli se bojijo leva, tudi če je ujet," je zaklical Neidlitsch. "V verige so ga dejali in dva dragonceve je moralo stati pri njem in mu z golimi sabljami meriti v srce — in še je imel Tittmoninger od strahu vročico kakor punče. To so junaki! — In ko je začel s svojim krasnim glasom: 'Gospodje, zase ne zahtevam nobene milosti, samo pravičnosti za svoje brate!' tedaj so se tresli kakor zajci, ko ruka jelen."

"To si izmišljaš," se je nasmešnil patron. "Res pa je, da je sial junaško in govoril je, bogine, lepo. Pa sem zato jaz krvavi pot potil vseh osem ur, kar je sodba trajala. Stokrat sem mu bil zabičal, naj bo skromen in ponižen. Kajpada. Temu pa je kaj takega zabičevati! Na-

mesto da bi bil vzdržljiv, je kazal tako rekoč srce odprto na rokah tem ljudem. Pa krvava sodba ni spoved, moj Bog! Deželni maršal ga je vprašal, ga je li morda že prej kaj mikalo, da bi streljal. Tedaj pa je odgovoril: Seveda; že ko mu je opat segel v besedo, ko je hotel razkriti sleparije Marije na Čelu, da so ga srbeli prsti; in pri strogi kazni, ki je zadela Landerspergerja, da si je mislil: tega psa bi kar ubil. Kaj pa je

bilo treba praviti sodnikom, kaj si je mislil? Ob takih izjavah so tedaj sklenili po svoje. Pri taki neumni odkritosrčnosti mu je zapravila simpatije, ki bi si jih bil mogel pridobiti, še njegova objestnost. Altro che ponižen! — Trautson ga je vprašal, ali bi še enkrat napravil kaj takega.

(Dalje prihodnjik!)

• Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglas v Ameriški Domovini!

70 -I- 1 LETO 70 -I- 1

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K. S. K. J.)

nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejšo vrsto zavarovaln in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po \$1.00 ali \$2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje \$15,700,000.00
Članov - 45,000 - - - - - Certifikatov - 47,500
Solventnost - 118.33%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

IMMED. OPENINGS FOR:

ARC WELDERS

Experienced
Applications being accepted at employment office.

PULLMAN STANDARD

Wabash and Eighth St.
Michigan City, Indiana
An Equal Employment Opportunity Employer.

(7)

SHEAR OPERATOR

Punch Press. Part Time. Hours 5 to 9 p.m. Experienced only. Top Wages Plus Bonus. Apply in Person

Chicago Blower Corp.

9867 Pacific Avenue
Franklin Park, Ill.

(8)

ASSEMBLERS STOCK MEN

No experience necessary. For ambitious men to 40 years old. Good working conditions.

WADE, INC.

2021 N. 25th Avenue
GL 5-5887
Franklin Park

(7)

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

General Office

We have openings for the following.

FILE CLERKS CLERICAL

Accounting Clerks (Adding Machine)

Good salary, regular increases, pleasant working conditions, liberal company benefits.

J. C. Penney Co.

MONDAY THRU FRIDAY
9 A. M. TO 5 P. M.

9933 Lawler, Skokie, Ill.
679-2000

(Across from Old Orchard shopping center on the new Westmoreland just off Edens Expressway.)

(7)

Girl Wanted For Sample Room

Must have nice personality and neat appearing. Experience not required, we will train.

Excellent employee benefits, including profit sharing.

Apply: Mr. Alberts

Walter H. Johnson Gandy Company

4500 W. Belmont Ave.

An Equal Opportunity Employer

(9)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

CUTTING ROOM FOREMAN EXPERIENCED

APPLY

POLLACK BROS.

315 E. WALLACE ST.,
FORT WAYNE, IND.
TEL.: 219-744-2378

(8)

PACKERS

Experienced — Making wooden boxes and crates. Steady work. No Lay-offs. North side location.

Call for Interview

Mr. Weigand BU 1-1010

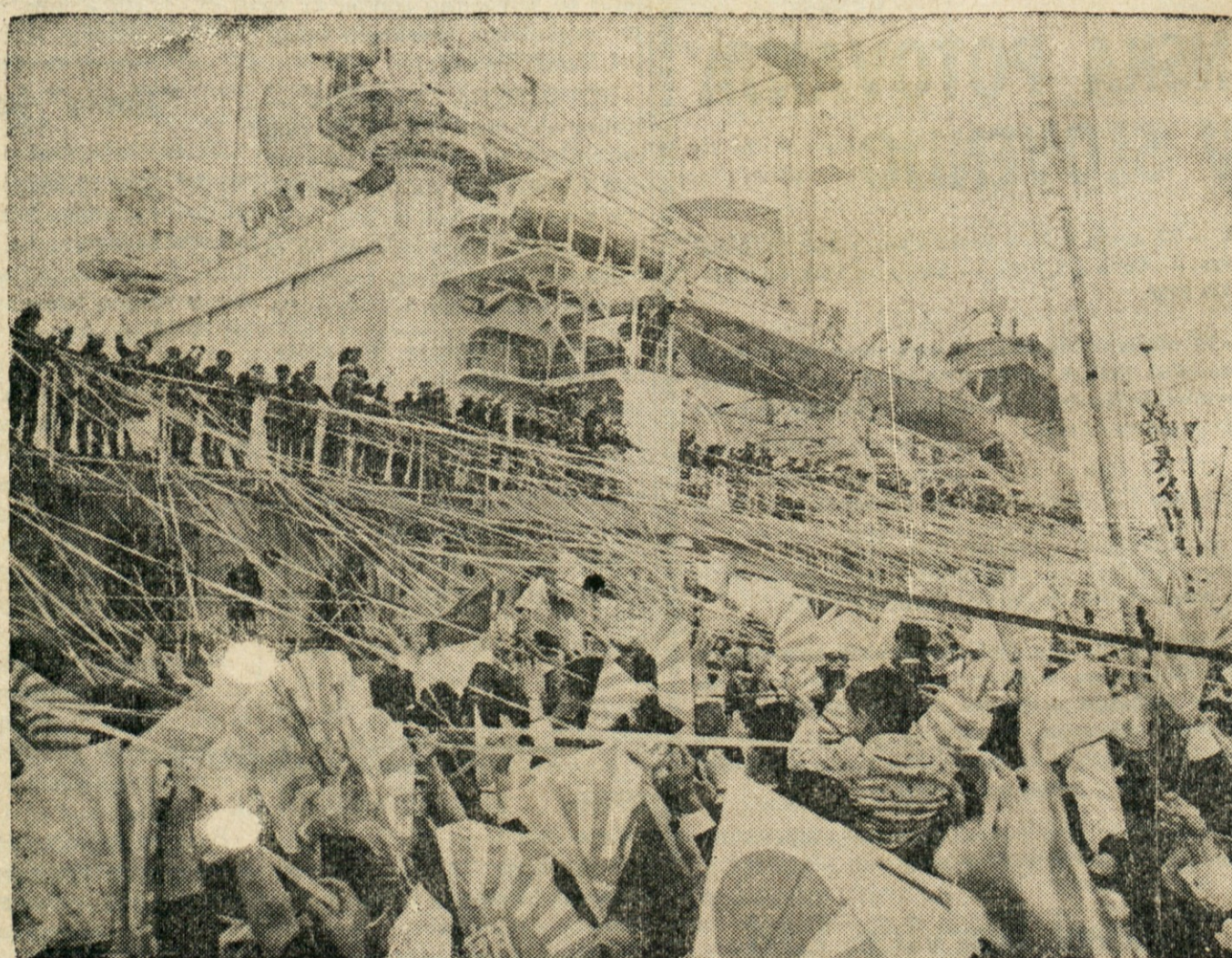
Can arrange for Saturday interview

(9)

REAL ESTATE FOR SALE

ARLINGTON HEIGHTS - 3 Bedrm. Brk. Ranch. Priced for sacrifice sale. Ask for Appraisal report. Call Walton Alexander, RA 6-2500.

(11)

NA DOLGO POT — Ko se je odpravljala skupina 40 Japoncev na Antarktično opazovalno središče z ladjo iz pristanišča, jo je na tisoče Tokijčanov pozdravljalo in jemalo od nje slovo.